

ELŐTERJESZTÉS
a képviselő-testület 2024. május 29-ei nyilvános ülésére

Tárgy: Beszámoló a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény helyi végrehajtásáról

Előkészítő: Böcskei Ferencné igazgatási főelőadó

Törvényességi szempontból látta: Dr Benkő Réka Zsófia jegyző

Döntéshozatal: A határozati javaslat elfogadásához a jelenlévő képviselők több mint felének „igen” szavazata szükséges (egyszerű többség)

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján:

„A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

A helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ill. gyámhatósági, gyámügyi feladatainak ellátását a Gyvt-ben és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Gyer.) előírtak alapján végzi.

Az értékelés tartalmáról a Gyer. 10. számú melléklete rendelkezik:

Tartalmi követelmények a települési önkormányzat és a vármegyei kirendeltség számára a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés előkészítéséhez

I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

A település lakosainak száma 2023. január 01-jén 1305 fő, 2024. január 01-jén 1315 fő melyből mindkét évben 281 fő a 18 év alatti lakosság.

Életkor szerinti megoszlása:

	0-2 éves fő	3-5 éves fő	6-13 éves fő	14-18 éves fő	összesen fő
2023.01.01.	48	42	121	70	281
2024.01.01.	50	42	127	62	281

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,

A Magyarország biztonságát szolgáló egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi L. törvény 16. §-a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (továbbiakban: Szt.), a 64. §-a pedig a Gyvt-ben új fogalomként vezette be az „öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összege” helyett a szociális vetítési alapot.

A Magyarország 2023. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 613/2022. (XII.29.) Kormány rendelet 15. §-a alapján 2023-ban a szociális vetítési alap 28.500.- Ft.

A Gyvt. alapján:

19. § (1) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

(1a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjául kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha

- a) a gyermek tartására köteles, és
- b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

(2) A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) a szociális vetítési alap összegének a 180 %-át ($28.500.- \text{ Ft} \cdot 1,8 = 51.300.- \text{ Ft}$), ha

aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

- b) a szociális vetítési alap összegének 165%-át ($28.500.- \text{ Ft} \cdot 1,65 = 47.025.- \text{ Ft}$) az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

(3) Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a 131. § (2) bekezdését kell alkalmazni. Ettől eltérni akkor lehet, ha a jövedelmi viszonyokban igazolható ok miatt tartós romlás vélelmezhető.

20/A. § (1) A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű természetbeni támogatást folyósít feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

(2) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

a) tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel,
emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt.

Zalahaláp településen 2023. évben a rendszeres gyermekvédelmi jogosultság fennállása miatt augusztus hónapban 11 gyermek alap-, 4 gyermek emelt összegű, november hónapban 8 gyermek alap- és 3 gyermek emelt összegű pénzbeli támogatásban részesült.

Magyarország 2024. évi központi költségvetéséről szóló 2023. évi LV. törvény 68. § (1) bekezdése alapján a támogatás alapösszege gyermekenként 6.000.- Ft/fő, az emelt összegű támogatás összege 6.500.-Ft/fő volt, melyet a központi költségvetés 100 %-ban megtérít.

2023. december 31-ei adatok szerint 11 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, az életkoruk szerint az alábbi megosztásban:

Életkor	0 – 2 éves	3 – 5 éves	6 – 13 éves	14 – 17 éves	18 év feletti	összesen
Létszám	1	3	4	2	1	11

A több éves, általános tapasztalat még mindig az, hogy abban az esetben ha egy családban két vagy több gyermeket nevelnek és mindkét szülő – akárcsak minimálbérért – dolgozik, vagy ha a szülő egyedülálló és bejelentett munkaviszonnyal rendelkezik, akkor már nem jogosultak erre az ellátási formára még így sem, hogy a szociális vetítési alap összegének 180 illetve 165 %-ára emelték az egy főre jutó jövedelem összegét.

Többszörre a GYES-en lévő, a közfoglalkoztatási jogviszonnyal rendelkező, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő egyedülálló szülő, vagy ha több gyermeket nevelnek és az egyik szülő ezen a juttatások valamelyikében részesül aki jogosult erre az ellátási formára.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása során kérelem nem került elutasításra elsősorban annak köszönhetően, hogy az állampolgárok előzetesen eljönnek tájékoztatást kérni arról, hogy az ellátás megállapításához milyen iratokat kell csatolni, milyen feltételeknek kell megfelelni. Az előzetes kalkuláció alapján, ha a jövedelem vagy vagyon alapján elutasításra kerülne a kérelmük, akkor már be sem adják.

A tavalyi évhez képest jelentős a létszám csökkenése. Ennek oka, hogy többgyermekes szülők, egyedülálló szülő a GYES lejártát követően munkát vállalt, így már az egy főre jutó jövedelem alapján nem állapítható meg számára ez az ellátási forma.

A Gyvt.

67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes

nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

Zalahaláp településen a szülők kérése (3 család) alapján 3 gyermek esetében állapította meg a jegyző a hátrányos helyzet fennállását. Halmozottan hátrányos helyzet nem került megállapításra.

2023. december 31-én az életkor szerint a megoszlásuk:

Életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 feletti	összesen
Hátrányos helyzetű (2H)	0	1	1	1	0	3
Halmozottan hátrányos helyzetű (3H)	0	0	0	0	0	0
Összesen	0	1	1	1	0	3

Hátrányos helyzetűek a 2022. december 31-én nyilvántartottból korcsoport szerint:

	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14- 17 éves	18 éves és annál idősebb	dec.31-én nyilvántartott
Szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	0	1	1	1	0	3
szülő(k) családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottság miatt	0	0	0	0	0	0
elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	0	0	0	0	0	0
összesen	0	1	1	1	0	3

Szünidei étkeztetés

2016-tól került bevezetésre a szünidei gyermekétkeztetés.

A Gyvt. 21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Az év során a különböző iskolai szünetek alatt változott a szünidei étkezésben részt vevők száma annak megfelelően, hogy éppen abban az időszakban mennyi hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek volt jogosult a napi egyszeri meleg étkezésre, illetve a szülő-, törvényes képviselő igényelte-e az adott szünethez tartozó munkanapokra az egyszeri meleg főétkeztést. Általánosságban azonban azt lehet megállapítani, hogy a rövidebb szünetekre kevesebb az igénylők száma és a nyári szünetre sem mindenki igényli a szünidei étkezést.

Szünidő típusa	Kötelezően biztosított étkezésben részesülő		összesen
	Megállapított hátrányos helyzetűek száma	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetűek száma	
Tavaszi	1		1
Nyári	0		0
Őszi	2		2
Téli	2		2

A szünetekben a déli meleg főétkezést többnyire az önkormányzat által üzemeltetett Főzőkonyha biztosította.

A főzőkonyha zárva tartásának időtartamára az önkormányzat vállalkozótól rendelte meg a gyermekek ellátására az ebédet, amely a település belterületén lakók számára a hivatalban volt átvethető, míg a külterületen élőkét a tanyagondnok házhoz szállította.

A szünidei étkezéshez a költségvetési törvényben megállapított normatíva nem fedezi a költségeket. A kötelezően ellátandó feladathoz az önkormányzatnak jelentős összeggel hozzá kell járulnia.

- egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,

Bursa Hungarica Felsőoktatási ösztöndíj

A rendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása.

Az „A” típusú pályázatra azok az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos), alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőfokú illetve felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat.

A „B” típusú pályázatra azok az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos, szociális helyzetű (a 2023/2024. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolás, illetve felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert, érettségizett) pályázók jelentkezhetnek, akik a 2024/2025. tanévtől kezdődően felsőoktatási intézményben teljes idejű (nappali tagozatos) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, egységes, osztatlan képzésben vagy felsőfokú szakképzésben kívánnak részt venni.

A felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjpályázatra 2023. évben Zalahalápon 3 db „A” típusú pályázat érkezett, melyet az elektronikus mellett papír alapon is határidőben leadtak a pályázók. „B” típusú pályázó a 2022-es évben nem volt, 1 db 2021-ben benyújtott pályázat felülvizsgálata volt aktuális, mely szintén megtörtént.

A képviselő-testület döntése alapján valamennyi „A” típusú pályázó havi 25.000.- Ft összegű támogatásban részesül illetve a „B” típusú pályázó is eleget tett együttműködési kötelezettségének, az Ö támogatási összege a pályázat benyújtásának időpontjában a szabályzatban meghatározott 10.000.- Ft.

Rendkívüli települési támogatás

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III.27.) Korm. rendelet valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján megalkotott települési támogatásról, gyermekek védelméről és az egyéb szociális ellátásokról szóló 4/2021. (V.26.) helyi rendelet szabályait alkalmazva kerültek megállapításra települési támogatások.

Általános tapasztalat, hogy a legtöbb családnak nincs megtakarítása. Fizetéstől fizetésig élnek. Ha valaki vagy esetleg többen a családban megbetegszenek, vagy közüzemi számla elszámolására kerül sor, nem tudják kifizetni. Legtöbbször a jövedelem helytelen beosztásából adódnak az anyagi problémák, amit tovább örökítenek a gyermekeik felé. Ez sajnos olyan családokra is igaz, ahol a jövedelem bőven a helyi rendeletben meghatározott egy főre jutó jövedelemhatár (családok esetében

a szociális vetítési alap 350 %-a = 99.750.- Ft, az egyedülállók esetében a szociális vetítési alap 400 %-a = 114.000.- Ft) felett van. A jövedelmek változása nem követi a boltokban tapasztalható áremelkedéseket ami további megélhetési problémákat generál.

A 2023-as évben elsősorban egyedülálló személyek kérték a rendkívüli települési támogatást. Olyan eset, ahol a családban gyermeket is nevelnek kettő eset volt az év folyamán.

Ebben a támogatási formában több olyan személy részesült, akinek az egészségi állapota jelentősen romlott rövid idő alatt.

Rendkívüli települési támogatást 22 fő kapott összesen 25 alkalommal, melyből 4 esetben a képviselő-testület döntött nagyobb támogatási összeg miatt. A költségvetésben ez a támogatási forma 1.186.000.- Ft.

A Képviselő-testület úgy döntött, hogy 2017. évtől az iskola-, óvoda kezdést is támogatja, csökkentve a szülők ezzel járó költségeit. Magas egy főre jutó jövedelemhatárral (családoknál: 128.250.- Ft/fő, egyedülállóknál: 142.500.- Ft/fő) iskola-, óvoda kezdési települési támogatás megállapítását tette lehetővé a helyi rendelet alapján. A kérelmet az iskolai-, óvodai nevelési év kezdete előtt két hónappal illetve az iskolai-, nevelési év kezdete utáni második hónap utolsó napjáig lehet benyújtani és igényelni a támogatást.

A helyi rendelet alapján az óvodás gyermek 4.000.- Ft, az általános iskolás 6.000.- Ft, a középiskolai oktatási intézmény tanulója 10.000.- Ft, a nappali tagozatos főiskolai-, egyetemi hallgatók 15.000.- Ft összegű támogatásra lehetnek jogosultak.

Az igénylési időszak alatt 33 kérelem érkezett, 54 gyermekre (9 óvodás, 29 általános iskolás, 10 középiskolás, 6 főiskolás) tekintettel került megállapításra ez a települési támogatás forma, mely 400.000.- Ft összegben érintette az önkormányzat költségvetését.

12 esetben állapítottunk meg gyermek születésére tekintettel települési támogatást. Ez újszülöttenként 2023. szeptember 28-ig 20 ezer forint, ezt követően pedig 60.000.- Ft támogatást jelentett.

A támogatás megállapításához az kell, hogy a szülők egyike legalább egy éve Zalahaláp községben állandó, bejelentett lakóhellyel rendelkezzen.

A 2023-as évben 380.000.- Ft került kifizetésre.

- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

Csontváry Általános Iskola és AMI tanulói és a Kacagó Napközi Otthonos Óvoda óvodásai a zalahalapi önkormányzat által fenntartott és működtetett konyhán készült ételeket fogyasztják.

Az önkormányzat igyekszik – vállalkozóval kötött szerződés alapján – a speciális étrendű gyermekek étkeztetését is megoldani.

Az élelmezésvezetőtől kapott 2023. októberi adatok, melyben nem csak a településen lakcímmel rendelkezők szerepelnek.

	Fizetős 100 %	3 gyermekes kedvezmény	Tartósan beteg	Gyermekevédelmi kedvezményes	Szülői nyilatkozat	összes
Óvoda	8	19	4	2	14	47
Napközi (alsós)	7	18	4	4	0	33
Napközi	3	8	3	5	0	19

(felsős)						
Menza (alsós)	7	5	1	0	0	13
Menza (felsős)	2	5	6	0	0	13
összesen	27	55	18	11	14	125

A gyermekek napközbeni ellátása a Zalahaláp és Sáska községek Önkormányzatai által fenntartott Kacagó Napközi Otthonos Óvodában illetve a 2013. január 01. napjától a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ által fenntartott Csontváry Általános Iskolában biztosított.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

Az „Együtt Egymásért” Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a gyermekjóléti feladatokat, a házi szociális gondozás feladatellátás maradt a Balaton-felvidéki Szociális, Gyermekjóléti és Háziiorvosi Ügyeleti Szolgálat ellátási körzetében.

A Gyermekjóléti Szolgálat – összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési – oktatási intézményekkel illetve szolgálatokkal – szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Tevékenységi körében folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét, valamint feladatai közé tartozik a gyermekek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése. Az ellátandó településen minden gyermek és szülő megfelelően tájékozódjon a jogairól és az ellátásokról.

A Szolgálat számára fontos, hogy a családgondozás önkéntes alapon történjen, hiszen ebben az esetben várható el, hogy a családtagok aktívan részt vegyenek a gondozási terv megvalósításában. A szakember célja nem a probléma megoldása, hanem az ügyfél felkészítése arra, hogy idővel saját maga tudja megoldani gondjait, problémáit.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2023. évi gondozási tevékenysége Zalahaláp településen:

sorszám	Életkor	Alapellátásban történő gondozás	Védelembe vétel	Nevelésbe vett
1.	0-2 év	3		
2.	3-5 év	1		
3.	6-13 év	5		
4.	14-17 év	-		
5.	összesen	9		
6.	Családok száma	5		

Az éves munka nagy részét a veszélyeztetettség megelőzése, feltárása, valamint a meglévő veszélyeztetettség csökkentése és megszüntetése teszi ki. A legfontosabb és legjellemzőbb

veszélyfaktorok a mai rendszer tekintetében: anyagi problémák, párkapcsolati problémák, munkanélküliség, idő hiánya és ezek következményeként gyermeknevelési problémák, az előző faktorok okozta feszültség következményeként a gyermeknevelési problémák, szülők közötti konfliktusok, érzelmi elhanyagolás, néha bántalmazás. Ezen faktorok oda-vissza kölcsönhatásban állnak, így gyakran több faktor együttes megléte alakítja ki a veszélyeztetettséget.

2023. évben Zalahaláp településen 5 családban 9 gyermek volt az alapellátási gondozásban, védelembe vett gyermek nem volt a nyilvántartásban.

Szakellátásban lévő gyermekek családjainak gondozása a településen

Megnevezés	Gondozottak száma
Családok száma	-
Ezen családok szakellátásban lévő gyermekeinek száma	-

A nevelésbe vett gyermekkel fontos a személyes kapcsolattartás a gyermek gondozási helyén történő látogatással.

A szolgálat fontos feladata az utógondozás biztosítása. Ilyen a 2023-as évben nem volt.

Bűnelkövető gyermek- és fiatakorúról nem érkezett jelzés 2023-ban.

Válsághelyzetben lévő várandós anya sem volt a településen.

A gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt (elsődleges) probléma típusa szerint Zalahaláp településen:

sorszám	Megnevezés	kezelt problémák száma
1.	Anyagi (megélhetési lakhatással összefüggő)	
2.	Gyermeknevelési	
3.	Gyermekintézménybe történő beilleszkedési nehézség	
4.	Magatartászavar, teljesítményzavar	
5.	Családi konfliktus	2
6.	Szülők vagy a család életvitele	3
7.	Szülői elhanyagolás	
8.	Családon belüli bántalmazás	
9.	Fogyatékoság, retardáció	
10.	Szenvedélybetegségek	
11.	Összesen	5

Az elsődleges probléma a társadalmi szinten jelentkező gyermeknevelési problémák, amiket a családok rossz szociális helyzete (munkanélküliség, elhelyezkedési, megélhetési, lakhatási problémák) és a szülők életvitele okoz. A családok problémái – amelyeket valamilyen módon kezelni kell – az esetek többségében nem önmagukban jelennek meg, hanem a problémák egymással

kölcsönhatásban, halmozottan fordulnak elő.

A mentálisan sérülékeny szülők gyermekei állandó feszültségben élnek, ezért elő kell segíteni a stresszel való egészséges megküzdési formák kialakítását. Erre elsősorban családlátogatások, iskolai fogadóórák keretében van lehetőség.

A gyermekek magatartásproblémái, a szülők gyermeknevelési nehézségei, pszichés problémái miatt egyre több gyermek és szülő kerül – közvetítéssel - más szolgáltatásba (pl.: nevelési tanácsadó, pszichológus, ideggondozó).

A Gyermejjóléti Szolgálat szakmai tevékenysége Zalahaláp településen

Sorszám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek száma
1.	Információnyújtás	73
2.	Segítő beszélgetés	183
3.	Tanácsadás	73
4.	Hivatalos ügyekben való közreműködés	33
5.	Családlátogatások száma	183
6.	Közvetítés más szolgáltatásba	-
7.	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	-
8.	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel	-
9.	Átmeneti nevelésbe vétel, védelembe vétel	-
10.	Elhelyezési értekezleten való részvétel	-
11.	Konfliktuskezelés	-
12.	Szakmaközi megbeszélés	6
13.	Esetkonferencia	-
14.	Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-
15.	Adományozás	-
16.	Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	-
17.	Összesen	551

A látogatások során a szülőket gyermeknevelési, életmód- és életvezetési tanáccsal látja el a szolgálat munkatársa azért, hogy olyan körülményeket tudjanak kialakítani a családban, amely a gyermek testi-, lelki-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődését teszi lehetővé.

A kommunikáció nemcsak a kapcsolattartás eszköze, hanem gyakran a családon belüli konfliktusok melegágya is. Némi odafigyeléssel és empátiával a legtöbb probléma áthidalható lenne.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a családgondozások során a szülők számára a segítő beszélgetések fontossá váltak. Megfigyelhető az is, hogy a gyermekek magatartási problémáinak oka felsőbb szinten, a család működési zavarában keresendő, vagyis a gyermek a családtagok közötti diszharmonikus kapcsolat tünethordozója. A magatartászavarral küzdő gyermekek számára – szükség esetén – családterápiát kezdeményezhet a szakember a családtagok bevonásával.

A társadalmi – gazdasági nehézségek (munkanélküliség, megélhetési problémák, idő hiány) az ezzel együtt járó mindennapos feszültség egyre nagyobb terhet ró a szülőkre, amely miatt egyre nehezebben képesek a nyugodt családi légkör biztosítására. A szülői elhanyagolás (minőségi törődés, tartalmas foglalkozás hiánya) és a szülők- vagy a család életviteléből adódó problémák, gyermeknevelési problémák eredője legtöbb esetben az anyagi, megélhetéssel kapcsolatos probléma. A gyermeknevelési tanácsadási szolgáltatást egyre több szülő veszi igénybe, akár egyszeri tanácsadás keretében. A Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel folyamatos az együttműködés.

Az iskolai igazolatlan hiányzások kapcsán fontos tudni, hogy 10 óra igazolatlan mulasztás esetén az iskola jelzést küld a gyermekjóléti szolgálatnak és a gyámhatóságnak, majd a hatóság figyelmezteti a szülőt a jogkövetkezményekre. 30 óra igazolatlan hiányzás már szabálysértési eljárást von maga után. A gyermekjóléti szolgálat felkeresi a családot otthonában, intézkedési tervet készít a tankötelezettség teljesítése érdekében.

50 igazolatlan óra esetén az iskola a jelzést megküldi a gyámhivatalnak, hatósági intézkedés keretében a 16 év alatti gyermeket védelembe veszi, a családi pótlék pedig 3 hónapra megvonásra kerül.

A 2023-as évben a különböző nevelési-, oktatási intézményektől nem érkezett jelzés a szolgálathoz a magas számú iskolai hiányzásokkal kapcsolatban.

A Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik az észlelő és jelzőrendszer működtetése, mely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

Az észlelő és jelzőrendszer képezi a szolgáltatás egyik alappillérét, mert az abban résztvevő szakemberek révén, a saját szakterületükön fellelhető, a családokkal és gyermekekkel kapcsolatos problémák jelzése során kerül a szolgálat látókörébe a megoldandó feladat.

A jelzőrendszeri tagok rendszeresen élnek jelzési kötelezettségükkel, törekednek arra, hogy eredményes munkát végezzenek és a kialakult problémákat mihamarabb orvosolni lehessen. A jelzőrendszer munkája - a tapasztalatok, ismeretanyagok folyamatos megszerzésével – szakmailag egyre felkészültebb. A rendszer működésében rejlő hibákat orvosolva arra törekszünk, hogy a gyermekjóléti munka minél zökkenő mentesebben működhessen.

A jelzőrendszer által – írásban - küldött jelzések száma Zalahaláp településen:

Sorszám	Megnevezés	Küldött jelzések száma
1.	Egészségügyi szolgáltató	
2.	Ebből védőnői jelzés	
3.	Szociális szolgálat	
4.	Közoktatási intézmény	
5.	Rendőrség	1
6.	Ügyészség, bíróság	
7.	Pártfogó felügyelet	
8.	Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	
9.	Állampolgár	
10.	Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	

11.	Munkaügyi hatóság	
12.	Összesen	1

A gyermekekkel való kapcsolatfelvétel során elsődleges cél, hogy elősegítsük a gyermekek számára a pozitív gondolkodást, önmaguk, társaik és más emberek elfogadását.

A Gyermekjóléti szolgálat feladatai között szerepel a szabadidős programok szervezése. A gyermekek számára olyan szabadidős programokat szükséges szervezni, amelyek a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítését célozzák, illetve amelyek megszervezése a rossz szociális helyzetben lévő szülőknek.

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

Zalahaláp és Sáska települések közös fenntartású óvodát működtetnek. A törvényi feltételek és követelmények biztosítottak.

Az óvodai férőhelyek száma: 60 fő

Óvodába járók száma a 2023. október 1-jei statisztikai adatok alapján: 46 fő – ez a létszám nem változott, december 31-én is ennyi gyermek járt óvodába.

ebből:

- zalahalápi gyermek: 38 fő
- bejáró gyermekek:
 - o sáskai gyermek: 7 fő
 - o vidéki gyermek: 1 fő

A Zalahaláp külterületi közigazgatási területén és Kolóniában élő óvodások illetve a sáskai óvodások szállítása falu-, tanyagondnoki gépkocsival történik.

A Csontváry Általános Iskola és AMI működtetését 2013. szeptember 01-je óta a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ vette át.

A Csontváry Általános Iskola és AMI létszámadatai:

	Általános iskolai tanulók száma			Napközi otthonos, tanuló szobai ellátásban részesülő tanulók		
	Alsó tagozat	Felső tagozat	összesen	Alsó tagozat	Felső tagozat	összesen
Zalahalápi lakóhellyel rendelkezik	28	37	65	20	11	31
Egyéb vidéki lakóhellyel rendelkezik	31	24	55	23	9	32
összesen	59	61	120	43	20	63

Egyre nagyobb igény jelentkezik az iskolai szünetek ideje alatt a kisebb gyermekek felügyeletének megoldására. Azok a szülők, akik munkaviszonnyal rendelkeznek, a hosszabb időtartamú szünetek

alatt nehezen, tágabb családi összefogással, esetleg - a munkahely kedvező, megértő hozzáállása esetén – váltott munkarendben tudják megoldani a gyermekfelügyeletet. (Pl.: Felső tagozatos gyermek vigyáz a kisebbre, nagyszülők bevonására, az édesanya és édesapa váltott munkarendben, egyik délelőtt, másik délután dolgozik).

4-5.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

Zalahaláp településen gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzés nem volt 2023. évben.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékony kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

Intézmények, szakemberek, civil szervezetek, önkéntesek összefogására, aktív szabadidős programok – nem csak gyermekek, hanem családok számára történő – szervezése fontos lenne az összetartozás megerősítése céljából. A szülőknek segítség nyújtás a gyermekek felügyeletének az ellátásához, a hasznos szabadidő eltöltéséhez.

Helyi szinten felvilágosító munka végzése a káros szenvedélyek (dohányzás, drog-, alkohol fogyasztás stb.) a bűnmegelőzés és az egészséges életmódra nevelés területén előadások, klubfoglalkozások szervezésével.

Sajnos, ha megszervezésre kerül bármely témakörben előadás, akkor is azok vesznek részt rajt, akiket nem érint közvetlenül. Akinek szüksége lenne rá, az legtöbbször szegényli és nem vállalja fel káros szenvedélyét, nem vesz részt a rendezvényen. Ezért fontos lenne, ha az érintett réteget mozgósítani tudnánk. Az általános tájékoztató előadásokon túl személyre szabott, egyéni konzultáció biztosítása mellett.

A jelzőrendszer hatékony működéséhez elengedhetetlen a tagok gyakori kommunikációja, mely jelentős mértékben elősegítheti az akár párhuzamosan indított eljárások mielőbbi lefolytatását.

A jövedelem helyes beosztására való oktatással biztosítani kell, hogy anyagi okból egyetlen gyermek se kerüljön ki a családból, ne szenvedjen hiányt alapvető szükségletek kielégítése biztosított legyen. Életviteli, nevelési problémák megoldásához a helyi szakemberek bevonásával segítséget kell nyújtani, személyre szabott, egyéni tervekkel.

A korábbi években sajnos a szabadidő hasznos eltöltése, a személyes kapcsolattartás akár a családon belül is háttérbe szorult. Az internet és a telefon a fő kapcsolati forrás. A kommunikáció, a közös programok helyett ezeket részesítik előnyben. Sok esetben az látszik, hogy nem együtt élnek, hanem egymás mellett. Alapvető információkat nem tudnak egymásról a családtagok, hogy kivel mi történik, mert hiányzik a kommunikáció, a személyes beszélgetés. A mai rohanó világban ez a jelenség már odáig fajul, hogy nehéz rávenni a gyerekeket, hogy letegyék a telefont, felálljanak a számítógép elől és kimenjenek focizni, játszani a társaikkal.

A személyes emberi kapcsolatok a koronavírus járvány miatt az elmúlt években felértékelődtek! A tapasztalatok azt mutatják, hogy az emberek újra felfedezik a természet szépségeit, a kirándulás, biciklizés, futás lehetőségét akár egyénileg, akár a család több tagjával együtt.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett

bűncselekmények számának a bűnelkövetés okainak bemutatása.

Zalahaláp Község Önkormányzata rendelkezik bűnmegelőzési programmal.

Az előző évek tapasztalatai alapján elmondhatjuk, hogy településünkön nem jellemző a gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetés.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

Zalahaláp Község Önkormányzata a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatait a társhatóságokkal és gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjaival együttműködve biztosítja.

Valamennyi jelzőrendszeri tag aktív munkája szükséges ahhoz, hogy ne szaporodjon el a gyermekkorú, fiatalkori bűnelkövetések, szabálysértések száma. Mindehhez nagy segítséget nyújt a helyi polgárőr egyesület, melynek tagjai rendszeres szolgálatot teljesítenek a település kül- és belterületén egyaránt, gyakran a körzeti megbízottal közösen, elősegítve a közbiztonság javulását.

Pályázati forrásoknak köszönhetően több csoportos foglalkozásra is sor került a Művelődési Házban. Az iskolai szünetek alatt „tábor” jelleggel került biztosításra a gyermekfelügyelet gazdag programkínálattal.

Az Önkormányzat által szervezett falunap és szüreti felvonulás az egész település lakosságát megmozgatta. Az interaktív zenés gyermekműsor, az arcfestés, a lufihajtogatás, tűzoltó- és motoros bemutató, a játékpark, az ugrálóvár, a kézműves játszóház már elmaradhatatlan része a falunapnak.

Az önkormányzat az év során nem feledkezett meg a gyermeknapról, a Mikulás várásról vagy az adventi időszakban a karácsonyi készülődésről sem.

A helyi sportegyesület az év során több sportversenyt is szervezett. A családi napot az önkormányzat, a sportegyesület és a vöröskereszt közösen szervezte és bonyolította le.

A művelődési ház helyszínt biztosított az év folyamán több alkalommal is a Magyar Vöröskereszt Zalahalápi Alapszervezete által tartott ingyenes ruhabörzének illetve a sportöltöző a Zalahalápi Nagycsaládos Egyesület élelmiszersomag osztásának.

A helyi civil szervezetekkel évek óta nagyon jó a kapcsolat, bízunk benne, hogy a jövőben is így marad.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a 2023. évben végzett gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelést vitassa meg és fogadja el.

H a t á r o z a t i j a v a s l a t:

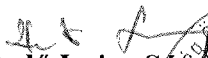
Zalahaláp Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2023. évi ellátásáról készített értékelést.

Az önkormányzat a feladatellátásról szóló értékelést tudomásul vette, azt elfogadja és úgy határoz, hogy a lehetőségeinek függvényében mindent elkövet a feladatellátás szinten tartása, javítása érdekében.

Az értékelést megküldi a Veszprém Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztályának (8200 Veszprém, Megyeház tér 1.)

Felelős: Bedő Lajos Sándor polgármester
Határidő: 2024. május 31.

Zalahaláp, 2024. május 14.

Bedő Lajos Sándor
polgármester

